

Sønderjylland.

De nye Højskoler i Nordslesvig. Deres nationale Holdning. I en Artikel om de nye Folkehøjskoler i Nordslesvig, skriver „Flensborg Avis“ bl. a.:

„Baade for den danske Befolkning i Nordslesvig og i Sønderjyllands fraskilte Del er det af Betydning, i hvilken Aand de nye nordslesvigske Folkehøjskoler ledes. Indre-Missions Højskole i Hoptrup vil alle have Tillid til; den toner rent Flag. Den Efterskole, der skal oprettes i Rens med særlig Sigte paa de udelukkede, maa antages at ville gøre det samme. Over for de andre i den sidste Tid aabnede eller paatænkte Skoler staar mange danske Slesvigere lyttende og afventende.

Rødding Folkehøjskole vil ikke have let ved at svare til sit historiske Navn. Skolen paa Askov kan næppe antages at ville give Slip paa noget af sin førende Stilling, heller ikke Syd for Kongeaen. Forholdene i Nordslesvig er nu andre end i Fyrrerne og andre end i Udlandighedstiden. De Navne, der var knyttede til Skolens Indvielse, synes i alt Fald sammen med en Del af Lærernes Navne bestemte til at vise de udelukkede Danske og deres Venner, at de ikke paa denne Skole kan vente at finde noget Hjemsted for de Følelser og den Vilje, der lever i deres Bryst, for de Aandsmagter, som de mener trænger til at styrkes i det danske Folk.

Naar dette stod saa lidet forberedt i Grænsespørgsmaalet, saa famlende uklart over for national Pligt og Ansvar, saa falder en ikke ringe Part af Skylden herfor paa den Del af den danske Folkehøjskole, der er kommen bort fra fast Bund ud i Skønhedsdykelsens Hængedynd. Folket var naaet højt i Oplysning, men havde tabt i national Styrke. Dette skal huskes for Fremtidens Skyld, uden at det vil mindske den Beundring og Hengivenhed, som alle Danske herved nærer for en Række Højskolemænds Arbejde.

I flere store Lande forvildes Ungdommen aldeles efter Krigen. Især fra Tyskland males der triste Billeder. Men der er et Smitstof i Tiden, som breder sig alle Vegne. Det danske Folkehøjskole kunde nu kaste Glans over sit Navn ved bevidst og stærkt at dæmpe op for denne Farsot, ved at slaa ned paa Tøjlesløsheden, ved at hjælpe Ungdommen til Arbejdsmod og sund Livsglæde, til rank Ryg og national Selvhævdelse, ved i de unges Sind at fremelske Viljen til at tage de vanskelige Opgaver op og stemple det som foragteligt at skyde dem fra sig.

For de udelukkede er det et af den nye Tids Spørgsmaal, om Nordslesvigs Ungdom, som lige før Krigen var begyndt at rykke frem paa egne Vegne, at ile de truende Egne til Hjælp, og som under Striden om Grænsespørgsmaalet i højere Grad end de ældre stod paa deres sydlige Landsmænds Side, om den nu vil nøjes med at gaa op i dansk Ungdoms Kaar, at glædes ved selv at nyde godt af dansk Frihed og dansk Aand, — eller om den efter den store Glædestid føler saa megen overskydende Kraft i sig, at den ikke viger tilbage for national Stordaad, at den ikke viger tilbage for at virkeliggøre nogle af de Løfter, som en svunden Tid gav.

Den danske Menighed i Flensborg. I Juli henvendte ifølge „Flensb. Av.“ Flensborg „Kirke-ligt Samfund“ sig til Præsten for Frue Sogn angaaende en Forbedring i dansk Kirkebliv, og i September fandt der en ny Samtale Sted angaaende dansk Gudstjeneste hver Søndag. Det skriftlige Svar herpaa kom den 4 November. Det lød paa, at Kirken kunde faas, men at de stedlige Præster daarligt kunde

overkomme at holde Gudstjeneste saa tidt. En rigsdansk Præst vilde kun kunne faas, dersom man Nord for Skelbakken stillede sig lige saa velvilligt overfor tyske Krav.

Mandag den 8. Nov., indbød „Kirke-ligt Samfund for Flensborg og Omegn“ til Møde for at drøfte dette Svar. Man var enig om at fremkalde en hurtig Afgørelse af Spørgsmaalet og om ikke at ville behandles som Gædler for Nordslesvig.

Den danske Menighed er rede til at tage Konsekvenserne af sin Begæring, saafremt det kielske Konsistorium skulde sige Nej. Med Hensyn til Dansk Kirke blev der gjort opmærksom paa at den i umindelige Tider har været forbeholdt den danske Menighed, og da der kan skaffes Kul til Teatre og Biografteatre, maa Fru Sogn vel kunne skaffe Kul til Højmesse i Frue Kirke, hvis flere Sogne ikke vil slaa sig sammen om Højmessens skiftevis i een af de store Kirker. Man burde ikke tage den fattiges eneste Lam.

Skolesagen i Haderslev. „Apenrader Tageblatt“, der helt igennem repræsenterer den radikale Fløj inden for Tyskernes Rækker (Arvtagerne efter Dr. Hahn og Den tyske Forening) er ude med et Angreb paa de tyske Skolekommissions-Medlemmer i Haderslev, de Herrer Tams og Dr. Meyer.

Anledningen er det velkendte Krav om Ansættelse af udelukkende tysksindede Lærere ved den tyske Afdeling af Folkeskolen. Det tyske Blad oplyser, at der har været „en bekendt Tysker“ oppe hos Undervisningsminister Appel for at klage i den Forbindelse, men at Ministeren kunde svare med at hen-vise til, at Ansættelsen af Lærere ved Folkeskolen i Haderslev var ordnet af den folkevalgte Skolekommission og at Indstillingen oven i Købet var sket enstemmigt. „Apenrader Tageblatt“ mener nu, at de tyske Medlemmer af Skolekommission er falden deres egne Menings-fæller i Ryggen. Og vi ved, fortsætter Bladet, at Læser H. Chr. Hansen (Kongevej) har talt paa talrige tyske Forældres Vegne naar han paa et af Den tyske Skoleforenings sidste Møder udtalte, at det eneste rette tyske Svar over for denne „Voldsførelse“ af den tyske Skole havde været at forlade Skolekommissions-Mødet.

Tysk Sømmelighedsfølelse er aabenbart en sjælden Vare, skriver „Danskere“. Naar man husker, at de samme Tyskere, der nu hverken ved Maal eller Maa-de med deres Krav paa Skole-væsenets Omraade, før Krigen nægtede den danske Befolkning alt, selv to usle Timers ugentlig dansk Sprogundervisning, ikke at tale om dansk Privatskoler og en dansk Afdeling i Folkeskolen, saa kan man ikke andet end forbauses over den Frejdighed, hvor med de nu indkasserer alt det, de aldrig undte os andre, da de havde Magten, og agerer dybt forurettede oven i Købet. „Kr. Dgbl.“

Det danske Præsteembede ved Vor Frue Kirke i Haderslev er nu ifl. „Dsk.“ endelig blevet besat, idet Sognepræst H. I. F. C. Matthiesen, Vandrup, som i lang Tid har været udsat til at konstitueres i Embedet, holdt sin Tiltrædelsesprædiken Søndag den 21. Nov. Embedet som dansk Præst ved Kirken har staaet ledig siden Pastor Lorentzen i Fjor blev forflyttet til Hanved ved Flensborg.

Den nye Præst blev konstitueret som dansk Sognepræst, lige-stillet med den tyske Sognepræst Provst Petersen.

Pastor Matthiesen vil foreløbig tage Ophold paa „Missions-hotellet“, indtil hans Præstebolig er ledig og istandsat.

Højskolen i Rødding. Rødding Højskole genaabnedes den 7. Nov., paa 76-Aarsdagen for Sko-

lens Indvielse ved en Festlighed, der havde samlet henved 1000 Deltagere baade fra Sønderjylland og fra det øvrige Danmark. Der holdtes Taler af Hans, Erik og Jacob Appel samt fhv. Minister H. P. Hanssen.

Hævnens gyldne Tid. I den altyske „Deutsche Zeitung“ digter en tysk Adelsmand:

Engang oprinder en Prøjsjer-Vaar, et Folk som Prøjsens slaas ej i Skaar, saa er den der, med salig Id, den prøjsiske Hævnens gyldne Tid.

Det er prøjsisk. En Prøjsjer prædiker ikke Opregnsning og ny Vækst. Han prædiker Hævn. Det Maal er der næppe nogen, der vil hjælpe ham at naa, bemærker „Flensborg Avis.“

En god Julegave

Bogen „Vink“, en Vejledning til Gennemlæsning af Bibelen, 288 Sider, godt indbundet, udgivet af Pastor G. B. Christiansen R. of D., Formand for den forenede dansk lutherske Kirke, anbefales som en særdeles god JULEGAVE.

J. J. Kildsig.

Af Vidnesbyrd om Bogen frem-sætter vi følgende:

Anmeldelser.

Det var mig en stor Overraskelse, men ligesaa stor Glæde at modtage Deres Bog: „Vink for Gennemlæsning af Bibelen“. Den er en god Bog og svarer godt til sit Navn. Den giver virkelig gode Vink og vil for Bibliotekere være af sjælden Værdi.

Med broderlig Hilsen,
Deres hengivne
K. C. Bødholdt.
Formand i den danske Kirke.

Saa langt, som jeg er kommen med Gennemlæsning af din Bog: „Vink“, saa maa jeg sige: „Gud har rigelig velsignet dig, Broder, i dette Arbejde. Den Bog vil blive mange til Hjælp og evig Velsignelse, netop fordi den leder Sjæle til selve Kilden: Guds Ord.

Tak paa egne og Medkristnes Vegne for Bogen: „Vink“. Rev. H. C. Holm, Pres. (Iowa District Norw. Luth. Church) Eagle Grove, Ia.

En god Julegave.

Som en saadan, vilde jeg gerne anbefale den af Pastor G. B. Christiansen udgivne Bog: „Vink“. Denne gode og lodige Bog, som er en saa udmærket Anvisning til Læsningen af den hellige Skrift, og som særdeles praktisk leder ind i en dybere Forstaaelse af Guds Ord, turde ved denne Tid være velkendt blandt vort Folk. Adskillige Eksemplarer er solgt her omkring, og har været til Velsignelse. — Køb den og send den til en Ven som Julegave. — I vor forvirrede og holdningsløse Tid, trænger man til det eneste faste Bolværk, „Herrens Ord“, der „bliver evindeligt.“ Oakland, Calif., 15. Nov., 1919. O. R. Olsen.

Restoplaget af Bogen sælges for \$1.00 per Eksemplar og faas i

Danish Luth. Publ. House, Blair, Nebr. TÆNKER DE PAA AT REJSE TIL CANADA?

Vi giver Oplysninger med Hensyn til Vegreville-Distriktet.

Dette Land ligger ved Hovedlinien af Canadian National Railway. Tæt ved Det med godt Marked. Jorden giver vældige Afgrøder. Rigelig Regn. Irrigation er ikke nødvendig. Ingen Mangel paa Brændsel—Masser af Kul og Træ Det bedste Distrikt for blandet Farmdrift i Alberta. Mange dyrkede eller udyrkede Farme til Salg for meget mindre, end de er værd. Skriv til os.

THE VEGREVILLE LAND CO. H. O. Braden, Mgr. Vegreville — Alberta.

Et Pragtværk om Danmark

— Forsynet med flere hundrede Billeder. —

EVALD KRISTENSENS BOG:

Danmark og det danske Folk

400 Sider i stort Format, over 300 elegante Tonsbilleder, indbundet i solidt mørkerødt Shirting med grøn Ornamentering og Guld Titelttryk, portofrit forsendt i U. S.

\$5.00.

(Til Canada 25 Cents mere for Forsendelsen.)

Med dette Værk er der for første Gang givet danske Læsere i Amerika Adgang til en samlet og kyndig Oversigt over Nutidens Danmark fra ethvert Synspunkt, saavel Landbruget som Handelen og Industrien samt en omfattende Skildring af Naturen paa de forskellige Egne, ledsaget af Billeder fra praktisk talt enhver Kant af Landet. Bogen er Resultatet af fire Aars Samarbejde, og en notabel Stab af ledende Mænd i Danmark, hver paa sit Omraade, har bidraget til af

Elmehunde Kirke paa Møen.

Bogens Tone er helt igennem letfattelig og livlig, og Skildringerne tilkendegiver lei, at Forfatteren har haft Kærlighed til og Forstaaelse af sit Arbejde. Den danskfødte Læser vil med Glæde genkende i hvert Fald sin Hjemstavn, og rimeligvis andre Egne, som de passerer forbi hans Blik i Læsestoffet el-

Pastor Vilhelm Beck.

ler Billeder, og mange vil rimeligvis for første Gang tilegne sig en fyldstgørende og virkelig Opfattelse af hele det Land, hvori han er født og opdraget. I Særdeleshed er der lagt Vægt paa at gengive Karakteristikken hos de forskellige Egnes Beboere; enhver større By er udførligt omtalt, Landets ledende Mænd paa ethvert Omraade er skildrede, de forskellige Samfundsretninger og Drifter er berørt, der er ikke en større Herregaard i Danmark, uden at den jo er omtalt samt ofte afbildet, og alt i alt kan man sige, at der her foreligger en populær Kulturhistorie af det gamle Land, som maa glæde enhver dansk Læser.

Angaaende den rent tekniske Udstyrelse af Værket maa det fastslaaes, at der ikke er sparet i nogen Henseende for at gøre Bogen til et virkeligt Pragtværk, der besidder saavel Varighed som stadig Interesse. Det er ikke en Bog, som man løber let igennem for at lægge den bort og glemme den. Man vil stedse vende tilbage til dens Sider, og den vil have varig Værdi som Kildeskift; medens dens Afsnit vil bibeholde Interessen som Underholdningslæsning. Der er derfor anvendt svært glittet Papir, og Illustrationerne er udført med Omhu og Sans for Varighed. Formatet er 7 x 10 Tommer, og Bindet er baade varigt og smukt, saaledes at Bogen vil tage sig pynligt ud og modstaa Tidens Tand. Arbejdet repræsenterer da ogsaa meget betydelige Udlegg, selv for et Værk af dette Omfang, og det har kun været muligt at foretage Udgivelsen med den Tanke for Øje, at Evald Kristensens Bog vil finde talrige Læsere, og at den kan om-

BESTIL HOS

Dan. Luth. Publ. House
Blair, Nebraska

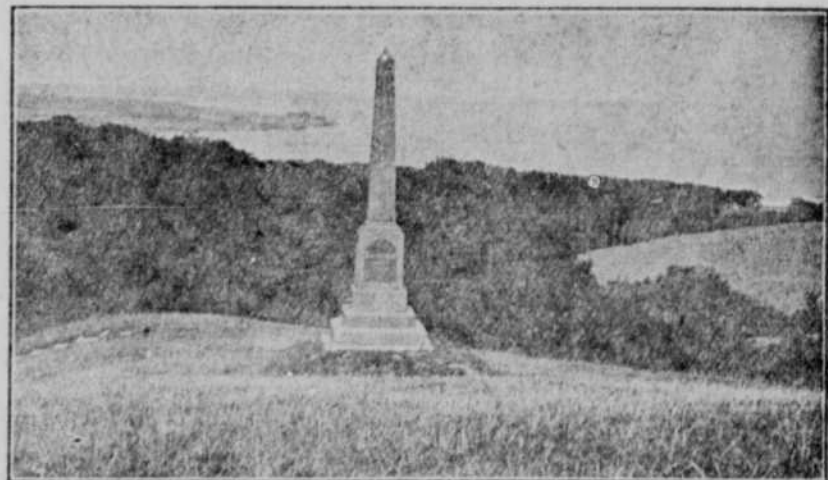
Vor Frue Kirke i København.

gøre Værket omfattende og autoritativt. Blandt Medarbejderne er det værd at nævne for Eksempel Højskoleforstander Kr. Thaarup paa Testrup, Folketingsmand A. Th. Grønborg, Forstander Johs. Eibek, Landbrugslederen Jens Nilsen Borris, Lokalhistorikeren Martin P. Rudum og Højskolelærer Olaf Skov. Blandt Medarbejdere i Amerika maa nævnes Forfatteren Kristian Østergaard og Frøsterne John Ravn, A. Bøbjerg og J. Jørgensen, saavel som Bogens Hovedforfatter, den tidligere Højskolelærer Evald Kristensen.

Værket er inddelt i Afsnit, der omhandler Jylland og Sønderjylland, Sjælland, Fyn, Lolland-Falster og Møen saavel som et Afsnit om København. Endvidere Kapler om Danmarks Geologi, Hæderingen, Handel og Industri, en meget interessant Afsnit om Fiskeri og Rebningsvæsen, ligeledes en Artikel med Billeder om Kunst, dansk Arkitektur, Kirke- og Undervisningsvæsen, Landbrug og Andelsvæsen, Folket og Sporget, o.s.v.

sættes i stort Antal. Bogen foreligger kun i et enkelt stort Oplag og vil sandsynligvis ikke blive reproduceret.

I enkelte Settlementer og Byer vil Bogen blive forhandlet gennem Agenter, som velvilligst har paataget sig dens videste Udbredelse. Hvor Agenter ikke findes, anbefales

Skamlingsbanken

det at bestille Bogen direkte fra Udgiveren. Prisen er som ovenfor anført \$5.00. I de Forenede Stater forsendes den portofrit overalt; til Canada maa derimod erlægges 25 Cents ekstra for Forsendelsen, og dette gælder ligeledes for Danmark, hvortil somme-

Bystævnetraet.

Købere muligvis maatte ønske at sende den. Det anbefales at indsende Bestilling snarest, medens Oplaget er stort; en Del af Arbejdet er udført paa et Tidspunkt, da Papir og Arbejde var billigere end nu, og det er vanskeligt at forudsige, om et nyt Oplag lader sig udføre til noget nær samme Pris.